

OPINIA

actuarului în contextul auditului

la examinarea activității de asigurare la data 31 decembrie 2025 a CA "ASTERRA GRUP" SA conform principiilor fundamentale și generale ale calculului actuarial

Legea privind activitatea de asigurare sau reasigurare nr. 92 din 07.04.2022 (mai departe Lege) conform art. 43 și Hotărârea nr. 19/3 din 13.05.2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la auditul asigurătorilor (reasigurătorilor) pct. 9, alin. 4) cel puțin un membru din echipa entității de audit deține calitatea de actuar, în vederea examinării activității de asigurare conform principiilor fundamentale și generale acceptate ale calculului actuarial. Totodată art. 42 din Lege prevede expres obligațiile actuarului într-o companie de asigurări.

Examinarea activității de asigurare conform principiilor fundamentale și generale ale calculului actuarial la CA „ASTERRA GRUP” SA a fost efectuată în perioada 02.03.2026 – 15.04.2026.

Examinarea activității asigurătorului este împărțită în următoarele componente:

- I. Rezerve tehnice;
- II. Solvabilitate, lichiditate și dispersia activelor.

I. Rezerve tehnice

Asigurătorul „ASTERRA GRUP” a format și a raportat la data de 31 decembrie 2025 următoarele rezerve tehnice:

- 1. Rezerva de prime necîștigate (RPN);
- 2. Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate (RDDN);
- 3. Rezerva de daune neavizate (RDN);
- 4. Rezerva riscurilor neexpire (RRN).

Rezerva de prime necîștigate este calculată ținînd cont de cerințele Regulamentului privind rezervele tehnice de asigurare, folosind metoda „Pro Rata Temporis”. Calculul acestei rezerve este efectuat pentru fiecare poliță subscrisă. Total rezerva de prime necîștigate este suma rezervelor pe fiecare poliță pentru care se calculează rezerva primei necîștigate. Erori în calculul RPN nu au fost depistate.

Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate este calculată și raportată de către experții de daune din cadrul asigurătorului. Daunele declarate, dar nesoluționate la data raportării au fost corectate cu 3% care reprezintă cheltuielile de administrare a dosarelor.

Actuarul din cadrul asigurătorului a format și a raportat rezerva de daune neavizate. După discuțiile cu actuarul asigurătorului, am analizat metodele folosite la calculul rezervei de daune neavizate, dar și statistica folosită la calculul acestei rezerve. Au fost folosite metode actuariale de dezvoltarea a dunerilor sub forma de triunghiuri run-off, metoda Chain Ladder, metoda Bornhuetter-Ferguson, metoda Ratei Daunei. Actuarul a calculat această rezervă în conformitate cu actele normative și practicile actuariale. Abateri sau neconcordanțe la calculul acestei rezerve nu au fost depistate.

Cota reasigurătorului în rezervele tehnice a fost analizată prin prizma programului de reasigurare și condițiile contractelor de reasigurare, se constată o suficiență de cotă de reasigurare în rezervele tehnice, care corespunde cu profilul de risc al Asigurătorului.

Rezervele tehnice au fost testate la suficiență prin testele de adecvare. Rezervele de daune au fost testate prin Testul run-off (RDDN) și testul run-off (RDN).

Testul de adecvare run-off (RDDN) a scos în evidență deficite nesemnificative la RDDN și anume la: asigurarea de accidente, asigurarea de bunuri și alte asigurări de bunuri. Rezultatul testului Run-off la RDDN pe total portofoliu este unul excedentar, ce denota ca RDDN este suficientă

Efectuarea testului de adecvare run-off (RDN) pe tipuri de asigurare scoate în evidență deficit la asigurarea Carte Verde. Deficitul constata la Carte Verde este determinat de un dosar mare (evenimente nesistematice - 509.3/07/23/CV/2), precum și de revizuirea factorilor de dezvoltare pentru perioadele precedente (factorul coada-tail factor), care au determinat creșterea rezervei curente. Se constată suficiență de rezerve de daune nesoluționate per total.

Asigurătorul a efectuat testul LAT separat pentru următoarele tipuri de asigurări: CASCO, RCA, Carte Verde, Medicala străinatate, Medicala facultativă internă, Bunuri, Alte asigurări. Rezultatul testului de adecvare LAT evidențiază că RPN pentru tipurile de asigurări CASCO, Medicală facultativă internă, Medicala peste hotare, Bunuri aferente contractelor în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare, se estimează că nu va fi suficientă pentru acoperirea fluxurilor financiare viitoare, pentru acoperirea daunelor și cheltuielilor. În scopul acoperirii deficitului estimat pentru aceste tipuri de asigurări, Asigurătorul a constituit RRN suplimentare.

II. Solvabilitate, lichiditate și dispersia activelor

În conformitate cu Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea

societații de asigurare sau de reasigurare (în continuare Regulament), la data de 31 decembrie 2025 CA „ASTERRA GRUP”SA a calculat și a raportat următorii indicatori de solvabilitate:

<i>Nr.</i>	<i>Indicatorii, lei</i>	<i>la 31.12.2025</i>
1	<i>Marja minima de solvabilitate (MSM)</i>	112 985 784
2	<i>Cerința minimă de capital (MCR)</i>	74 523 627
3	<i>Valoarea activelor admisă pentru acoperirea rezervele tehnice</i>	573 274 234
4	<i>Valoarea activelor preliminară admisă pentru acoperirea rezervelor tehnice</i>	524 428 677
5	<i>Valoarea activelor finală admisă pentru acoperirea rezervelor tehnice</i>	406 901 128
6	<i>Valoarea activelor admisă pentru acoperirea MCR</i>	617 006 900
7	<i>Valoarea activelor preliminară admisă pentru acoperirea MCR</i>	220 409 071
8	<i>Valoarea activelor finală admisă pentru acoperirea MCR</i>	138 003 679
9	<i>Excedent de active admise pentru acoperirea MCR</i>	63 480 052

Am efectuat analiză registrelor de active, unde sunt reflectate activele care sunt folosite la acoperirea rezervelor tehnice și cerința de capital minimă (active eligibile în scop de solvabilitate). Asigurătorul deține următoarele categorii de active eligibile în scop de solvabilitate:

- valori mobiliare emise de către Guvernul R. Moldova,
- obligațiuni ale administrației publice locale din R. Moldova,
- depozitele (asigurătorul păstrează o dispersie a depozitelor în 4 bănci comerciale),
- conturi curente în instituții financiare din R. Moldova,
- disponibilități bănești în casierie,
- investiții imobiliare (terenuri și clădiri),
- creanțe aferente primelor subscrise cu o vechime pînă la 60 zile și respectiv 270 zile,
- cota reasigurătorului în rezerve tehnice.

Asigurătorul deține și păstrează o dispersie bună al activelor eligibile pentru acoperirea obligațiilor contractuale, prin aceasta asigurând un exedent al activelor eligibile în raport cu obligațiile contractuale și cerința de capital minimă în mărime de 63,5 mln lei (în creștere cu 37,6 mln lei față anul 2024). Ținând cont de cerințele Legii și al Regulamentului Asigurătorul deține active lichide în valoare de 469 mln lei, ce constituie 82% din valoarea activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice sau 74.8% din valoarea totală al activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR. Am verificat modul și valoarea activelor admise spre acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minime din Rapoartul privind distribuția activelor pentru acoperirea rezervelor tehnice și Raportul privind distribuția activelor admise pentru acoperirea cerinței de capital minim. Asigurătorul a respectat cerințele Legii și al Regulamentului.

CA „ASTERRA GRUP” SA la data de 31 decembrie 2025 deține Fonduri proprii eligibile .

Nr.	Indicatorii (lei)	la 31.12.2024
1	Fonduri proprii eligibile (FPE)	222 211 993
2	Marja minima de solvabilitate (MSM)	112 985 784
3	Cerința minimă de capital (MCR)	74 523 627

Am verificat calculul Marjei minime de solvabilitate și Cerința minimă de capital , toate calculele a fost efectuate în conformitate cu actele normative în vigoare.

Ținând cont de indicatorii prezentați mai sus, Asigurătorul a calculat **rata solvabilității** la data 31 decembrie 2025 care a constituit: **196,7%**. Calculul indicatorului Rata solvabilității a fost calculat în conformitate cu actele normative in vigoare.

La calculul coeficientului de lichiditate Asigurătorul a folosit activele lichide disponibile.

Nr.	Indicatorii (lei)	la 31.12.2025
1	Depozite bancare care pot fi retrase necondiționat	145 718 284
2	Valori mobiliare de stat emise de Guvernul R. Moldova	310 076 471
3	Numerar in casierie și conturi curente în băncile licențiate din R. Moldova	13 461 910
4	Total Active Lichide	469 256 665

Datorii devenite scadente ale asigurătorului atât din activitatea de asigurare, cât și din activitatea operațională la data de 31 decembrie 2025 sunt:

<i>Nr.</i>	<i>Indicatorii (lei)</i>	<i>la 31.12.2025</i>
1	<i>Rezerva de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) pentru toate clasele de asigurare</i>	<i>79 899 863</i>
2	<i>RDDN aferent litigiilor judecătorești în curs de examinare</i>	<i>4 000 362</i>
3	<i>50% din cota deținută de societăți de reasigurare sau coasigurători în RDDN</i>	<i>1 047 224</i>
4	<i>Datorii cu scadență depășită la data raportării sau care devin scadente în următoarele 90 zile de la data raportării, latele decât rezervele tehnice</i>	<i>39 580 502</i>
<i>Total datorii</i>		<i>114 424 779</i>

Coeficientul de lichiditate la data 31 decembrie 2025 la Compania de Asigurări „ASTERRA GRUP” SA este **4,10**. Asigurătorul deține suficiente active lichide pentru a stinge datoriile scadente în conformitate cu actele normative.

Examinarea activității de asigurare conform principiilor fundamentale și generale ale calculului actuarial bazate pe informația analizată din 31 decembrie 2025 de la CA „ASTERRA GRUP” SA constat următoarele:

1. Rezervele tehnice sunt suficiente și calculate în conformitate cu actele normative în vigoare.
2. Asigurător capabil să-și onoreze datoriile pe măsură ce acestea devin eligibile.
3. Asigurătorul deține suficiente active lichide pentru a stinge datoriile scadente.
4. Asigurătorul înregistrează excedent de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, în conformitate cu actele normative în vigoare.

Actuarul _____ **Nicolai Iliev**

Data întocmirii 15.04.2026